

Baltisku londini og EF fremst á skránni í Norðurlanda Ráðnum

Í dag byrjar Norðurlanda Ráðið sína 39. setu á Christiansborg. Setan varar í fyra dagar og úr øllum Norðurlondum er komin ein hópur av tingmonnum og stjórnarlimum. Eisini úr Føroyum verða fleiri luttakarar.

Tað er longu greitt, áðrenn setan byrjar, at høvðusspurningarnir verða tey baltisku londini og EF. Tey trý baltisku londini hava sent eygleiðarar til fundirnar í Keypmannahavn.

Henda setan í Norðurlanda Ráðnum fer tí meira enn nøkur undan at vera merkt av støðuni hjá Norðurlondum til umheimin heldur enn av spurningum í Norðurlondum innanhýsis. Vit kunnu tí rokna við at fáa eitt drúgt uttanpolitiskt orðaskifti, har tey einstøku londini langt frá fara at standa saman og hava eina felags støðu. Hetta má sigast at vera einki minni enn ein kollvelting í arbeiðinum hjá Norðurlanda Ráðnum, sum higartil hevur havt traditión fyrri ikki at taka uttanríkispolitiskar

spurningar til viðgerðar. Nú eru teir harafturimóti í fokus.

Baltisku londini

Tað er greitt, at støðan í baltisku londunum fer at hava størsta áhugan og verður at fara við lutvist nógvari tíð. Ikki færri enn 13 uppskot eru til setuna, sum snúgva seg um samarbeiði millum Norðurlond og tey baltisku londini og Eystureuropa annars. Her er bæði talan um umhvørvi, búskap og mentan.

Hóast Norðurlond hava mótmælt sovjetisku viðferðini av borgarunum í teimum trimum baltisku londunum og kravi teirra at ráða sær sjálvum, so er greitt, at tey einstøku Norðurlondini hava ymsa støðu til henda spurningin. Hann spennir frá heilt varnu støðu avgerðina hjá Íslandi.

Umrodda samarbeiði við baltisku londini fer at kosta pengar, og tað er greitt, at Norðurlanda Ráðið hevur sum so ikki møguleikar at leggja stórar upphæddir á borðið.

Tað verður tí neyðugt við eyka játtanum. Talan er um beinleiðis hjálp frá Ráðnum og hjálp frá teimum einstøku londunum einsæris.

Formaðurin í donsku nevndini í Norðurlanda Ráðnum, Anker Jørgensen, sigur, at øll uppskottini um tey baltisku londini verða viðgjörð undir einum, soleiðis at tað ber til at fáa eina heildarætlán yvir, hvat Norðurlond kunnu gera fyrri at hjálpa londunum.

Higartil hava Norðurlond latið upp triggjar skrivstovur í teimum baltisku londunum, sum skulu virka sum upplýsingartænasta. Eisini eru meira enn 73 studantar úr londunum í lotuni á hægri skúl í ymsum Norðurlondum. Hetta er ein partur av samarbeiðinum.

Tað er tó greitt, at Norðurlond eru ikki samd um eina felags støðu í sambandi við tey baltisku londini. Eitt nú hava finlendingar sagt, at Norðurlond eiga ikki at taka munnin ov fullan og verða ov avgjörð, tá tað snýr seg um viðurskiðini milli

um stýrið í Moskva og stýrið í teimum trimum londunum. Hesum sjónarmiðinum kunnu fleiri av donsku umboðunum í Norðurlanda Ráðnum á ongan hátt taka undir við. Lars P. Gammelgaard úr tí konservativa stjórnarflokkinum hevur longu sagt frá, at hann ætlar sær at taka støðu Finlands upp til viðgerðar á fundinum í Keypmannahavn. Henda støða gongur beint imóti tí hugsunarhátti, sum Norðurlond annars standa fyrri, sigur hann.

Tað er tó ikki bara spurningurin, um tey baltisku londini skulu fáa størri tilknýti til Norðurlanda Ráðið, sum fer at verða viðgjörður í Keypmannahavn. Dansk EF-tingmaðurin Niels Anker Kofoed heldur, at eisini norðurtýsku londini Slesvig-Holsten og Brandenburg eiga at fáa umboðan í Norðurlanda Ráðnum. Hann heldur, at Norðurlond eru afturútsigld, tá tað snýr seg um europeiskt samarbeiði. Hann heldur ikki, at mentanin steðgar við tey politiskt

settu landamarkini.

EF!

Og tað er greitt, at júst restin av Europa og har serliga EF fer at eiga stóran part av fundarvirksminum í Norðurlanda Ráðnum hesar dagarnar.

Meðan bert eitt av londunum, Danmark í dag er limur í EF, bendir nógva á, at fleiri av hinum londunum ynskja størri tilknýti til EF. Eitt nú hevur Svøríki boðað frá, at tað fer at søkja um limaskap í ár.

Um somu tíð verður arbeiðt við eini avtalu millum EFTA og EF. Ísland, Noreg, Svøríki og Finland eru limir av EFTA, og tað er tí greitt, at spurningurin við hesum samarbeiði eisini fer at verða til viðgerðar. Hvussu verður við norðurlenska samarbeiðinum, tá avtala er gjörd millum EFTA og EF er tann stóri spurningurin.

Norðmenn vísa hesi 39. setuni í Norðurlanda Ráðnum stóran ans. Varaformaðurin í norska stórtinginum, Kolle Grøndahl, segði á einum tíðindafundi í Oslo undan fundinum í Keypmannahavn, at setanin er byrjanin til eina trý ára langa »lagnuløtu« fyrri menningina av framtíðar samarbeiðinum í Norðurlondum. Hon gjörði greitt, at javnaðarflokkarnir í Norðurlondum ynskja eitt Norðurlanda Ráð, sum fær arbeiðt og tikið avgerðir, eisini eftir, at ein avtala millum EFTA og EF er vorðin veruleiki.

— Vit mugu sleppa undan, at Norðurlanda Ráðið verður ein stovnur, har formalitetir og líkasæla ræður, segði Kolle Grøndahl sambært norska blaðnum Aftenposten. Leiðarin í norska framburðsflokkinum Carl I. Hagen helt fyrri á tíðindafundinum, at tað hevur stóran týdning at tosa um

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skivrar

leiklutin hjá Norðurlanda Ráðnum eftir at avtalan um eitt búskaparligt europeiskt samarbeiðsøki er komin í gildi.

Hagen vónar annars, at øll Norðurlond verða limir í EF áðrenn ár 2000. Hann ynskir eisini, at Norðurlanda Ráðið fær størri myndugleika og at tað kann gerast eitt partapolitiskt og parlamentarískt ting, har floksfelagar samstarva. — Landamarkini mugu viskast út í Norðurlanda Ráðnum, segði Hagen.

Eisini í Danmark eru politikarar fegnir um, at Norðurlanda Ráðið nú eisini vil viðgera uttanríkispolitiskar spurningar sum eitt nú støðuna til EF.

— Fyri einans fimm árum síðani var EF næstan eitt ókvæmisorð í norðurlenskum sambandi, sigur Anker Jørgensen úr danska javnaðarflokkinum við blaðið Politiken.

Marianne Jeltved, leiðari í radikala flokkinum, heldur, at Norðurlanda Ráðið eigur at taka í brúk meirilutaavgerðir og ikki vera nøgt við ta semju um eitt og alt, sum í mong ár hevur avmarkað møguleikarnar hjá Ráðnum at arbeiða.

VALUTAKURSIR

		22.2	Ultimo
			síðsta mán.
USA	Dollari	572,40	573,50
Bretland	Pund	1122,30	1124,30
V-Týskland	Markur	384,66	384,95
Svøríki	Króna	103,04	103,13
Noreg	Króna	98,37	98,47
Frakland	Frankur	113,05	113,40
Belgia	Frankur	18,690	18,715
Sveits	Frankur	449,90	453,20
Holland	Gyllin	341,25	341,52
Italia	Liri	0,5134	0,5132
Finnland	Markur	158,70	159,16
Ísland	Króna	10,55	10,55
Eysturriki	Skillingur	54,680	54,695
Spania	Pesetas	6,173	6,157
Portugal	Escudos	4,3850	4,3610
Kanada	Dollari	49780	493,60
Japan	Yen	4,3720	4,3510
Írland	Pund	1023,55	1025,70
Grikkaland	Drakmur	3,5830	3,6130

Kelda: Føroya Sparikassi